

Zeer Geheim

MINISTERRAAD

Ex.nr. 29

Nr. 4402

Notulen van de vergadering
gehouden op donderdag 11 april 1968 in de Trêveszaal
aangevangen 's morgens om tien uur en 's middags
voortgezet

Aanwezig: de minister-president De Jong en de ministers
Bakker, Beernink, De Block, Klompé, Lardinois
(punten 1 t/m 4j, 5, 6), Luns (punten 1 t/m 6,
8 t/m 10), Polak, Roolvink, Schut, Den Toom,
Udink, Veringa en Witteveen

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen
Grapperhaus (punt 7) en Van Son (punt 5)

Secretaris: drs. J. Middelburg
Notularis : mr. J. P. M. H. Merckelbach

1 a. Notulen van de vergadering van 4 april 1968 (Nr. 4397)

Ongewijzigd goedgekeurd.

1 b. Notulen van de vergadering van 5 april 1968 (Nr. 4398)

Wijzigingen

Blz. 14. Tweede volledige alinea, regel 1. Tussen "dat"
en "in" wordt ingevoegd: destijds

Blz. 15. Punt 12, regel 4 van onder: "f. 14 mln"
wordt gewijzigd in: f. 5 mln

Blz. 16. Derde volledige alinea: Achter "Justitie" vervalt
de punt en wordt bijgevoegd: ; het ontwerp kan
intussen naar de Raad van State worden gezonden.

Blz. 21. Punt 17c...

gezonden, doch steeds zal optreden in samenwerking met andere militaire eenheden. Een afzonderlijk optreden van de Koninklijke Marechaussee zou ook problemen van logistieke aard scheppen. Spreker antwoordt minister Witteveen dat de kosten van de VN-vredesmacht steeds door de Verenigde Naties worden gedragen.

Minister Polak merkt op dat minister Beernink en hijzelf juist in verband met de grote tekorten aan politiepersoneel, de beschikbaarstelling van civiele politieteams voorlopig hebben afgehouden. Er wordt slechts een oriënterende studie over deze materie toegezegd. Minister Witteveen vindt het onverstandig om op dit punt enige verwachting te wekken. De minister-president concludeert dat in het aanbod aan de Verenigde Naties niet over civiele politieteams zal worden gesproken. De raad kan zich hiermede verenigen.

4 b. Jaarverslag aan de Staten-Generaal inzake EEG en Euratom
(Brief van de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken
dd. 28 maart 1968, nr.60677, met bijlagen)

Minister Klompé geeft enkele technische opmerkingen door aan minister Luns. De raad kan zich vervolgens met het verslag verenigen.

4 c. Toetreding Groot-Brittannië tot de EEG (Zie notulen m.r.
22 maart 1968, punt 4h)

Minister Luns deelt mede dat de Europese minister-raad op 5 april jl. de studie van de Europese Commissie over de verschillende tot nu toe ter zake van de toetreding van Groot-Brittannië c.s. gedane voorstellen heeft besproken. Alle compromis-voorstellen van deze studie heeft de Franse delegatie van de hand gewezen. De Duitse staatssecretaris Duckwitz trachtte de Fransen zo ver mogelijk tegemoet te komen. In een afzonderlijk gesprek tussen de bewindslieden van buitenlandse zaken van de Vijf hebben spreker en de Italiaanse staatssecretaris sterke druk op Duckwitz uitgeoefend om zijn tegemoetkomende houding jegens Frankrijk op te geven. Opmerkelijk was dat minister Couve de Murville geen enkel contact zocht met de Duitse delegatie. Couve merkte in een persoonlijk gesprek met spreker op dat alleen Frankrijk en Nederland met betrekking tot de Britse toetreding een duidelijke beleidslijn hebben. Ook op technologisch terrein werd door de negatieve Franse houding geen resultaat bereikt, hetgeen voor minister Harmel aanleiding was om een bijzonder kritisch

betoog tegen...

betoog tegen Frankrijk te houden. Het is ook duidelijk geworden dat het compromis dat de ministers Stoltenberg en Schumann ter zake van het comité-Maréchal wilden voorbereiden voor de Franse regering niet aanvaardbaar is. Een nieuw voorstel van de Europese Commissie inzake de technologische samenwerking zal op 9 mei door de Europese ministerraad worden besproken. Spreker zal zijn Britse ambtgenoot Stewart dinsdag a.s. over de stand van zaken inlichten. Spreker ziet met enige bezorgdheid de datum van 1 juli naderen. Van de demissionaire Belgische regering kan weinig steun worden verwacht; minister Fanfani concentreert zijn aandacht op de komende verkiezingen, terwijl minister Brandt overwerkt zou zijn. De Franse regering heeft reeds laten weten dat zij haar medewerking aan de voltooiing van de douane-unie zal laten afhangen van de houding van de overige lidstaten met betrekking tot de andere punten die in de EEG aan de orde zijn. Spreker ziet het moment naderen dat de Vijf en met name de Bondsrepubliek tot actie zullen moeten overgaan, willen zij niet in de door de Fransen gevoerde uitputtings-slag ten onder gaan. Spreker kan zich niet verenigen met de persoonlijke visie van minister Lardinois dat tussen de douane-unie en het landbouwpakket een politieke binding bestaat.

Minister Lardinois wijst erop dat hij zijn persoonlijke visie met betrekking tot dit punt nog nooit naar buiten heeft gebracht in de verwachting dat deze band wel door andere landen zou worden gelegd. Het moment nadert echter waarop spreker openlijk een standpunt zal moeten innemen. Hij is voornemens deze zaak nog ten principale in de raad aan de orde te stellen, maar niet vóór 1 mei.

Minister Witteveen heeft vernomen dat in het Commissievoorstel inzake een arrangement met Groot-Brittannië ook is voorgesteld om de integratie te vergroten, met name op monetair terrein. Spreker wijst erop dat hiervan, zeker zolang de EEG geen monetaire unie vormt, geen sprake kan zijn. Minister Luns is het hiermee eens; dit punt is in Brussel ook niet ter sprake gekomen. Spreker antwoordt op een nadere vraag van minister De Block over de technologische samenwerking dat minister Couve de Murville in Brussel duidelijk heeft gesteld dat de andere landen niet moesten proberen om Brittannië bij stukjes en beetjes bij de EEG te betrekken. Het gesprek over de technologische samenwerking zal op 9 mei worden voortgezet, aan de hand van een rapport van de Commissie, dat moet worden gezien als een substituut voor de studie van het comité-Maréchal. Gezien de starre Franse houding, verwacht spreker niet dat dit gesprek tot enig resultaat zal leiden, zelfs niet tot een bijeenkomst van experts.

Minister Udink vraagt wanneer minister Luns het ogenblik gekomen acht om zijn gedachten over een bilateraal verdrag met Groot-Brittannië in de raad aan de orde te stellen. Minister Luns antwoordt dat deze mogelijkheid tentatief moet worden bekeken. Voor zover spreker thans kan overzien, zou een gesprek hierover in ieder geval voor eind juli in de raad

dienen plaats...

dienen plaats te vinden. Spreker zal zijn Britse ambtgenoot Stewart voorzichtig polsen over de mogelijkheden van een nauwere bilaterale samenwerking. Spreker deelt voorts mede dat zijn Franse ambtgenoot zich bereid heeft verklaard om aan president De Gaulle mede te delen dat de Nederlandse regering de Britse toetreding niet ziet als een mogelijkheid om de positie van Frankrijk te verzwakken, doch dat wij bereid zijn om, nadat Groot-Brittannië is toegetreden, het laatste plan-Fouchet opnieuw in overweging te nemen. Minister Bakker merkt op dat de enige kans op succes tegen de Franse politiek is gelegen in een hechte cohesie tussen de Vijf. Hierbij is vooral de houding van West-Duitsland van kardinaal belang. Spreker is daarom van oordeel dat de Nederlandse bewindslieden meer contact moeten opnemen met hun Duitse ambtgenoten. Minister Luns wijst erop dat de contacten tussen de ministers Udink en Wischnewski, Lardinois en Höcherl, de staatssecretarissen De Koster en Lahr en tussen spreker en minister Brandt weinig te wensen overlaten. Spreker heeft in Luxemburg nader bilateraal overleg gevoerd met staatssecretaris Duckwitz, die hiervoor aanvankelijk naar Den Haag wilde komen. Spreker wijst er voorts op dat de bondsregering met name beducht is voor onze toenaderingspolitiek ten opzichte van Oosteuropese landen. Hij betreurt het dat bondskanselier Kiesinger in zijn antwoord op vragen in de Bondsdag enkele uitlatingen van spreker verkeerd heeft aangehaald.

Minister Bakker vraagt of het niet nuttig is bondskanselier Kiesinger voor een bezoek aan Nederland uit te nodigen. Minister Luns zou een dergelijk bezoek mede met het oog op de controverses tussen bondskanselier Kiesinger en minister Brandt nog even willen uitstellen. Op dit moment verwacht spreker meer resultaat van een bezoek van minister Brandt.

4 d. Versnelde uitvoering van de resultaten van de Kennedyronde
(Zie notulen m.r. 29 maart 1968, punt 4c)

Minister De Block deelt mede dat bij de vergadering van de Europese ministerraad over de versnelde uitvoering van de resultaten van de Kennedy-ronde op 9 april een minimaal resultaat is bereikt. Op voorstel van de Europese Commissie werd besloten de versnelling op 1 januari 1969 tot 1 fase, oftewel 20%, te beperken tegenover 1 fase vertraging door de Verenigde Staten. Spreker herinnert eraan dat Nederland en de Bondsrepubliek streefden naar een versnelling van 60%. In de Raadsresolutie zijn aan deze concessie de voorwaarden verbonden dat de Verenigde Staten op 1 januari 1969 het American selling-price systeem afschaffen en geen protectionistische maatregelen treffen. Spreker heeft met zijn Duitse ambtgenoot nog getracht

deze voorwaarden...